

Nr 25

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner
angående anstånd med inbetalning av skatt.*

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 486 av herrar *Sveningsson* och *Schött* samt II: 548 av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte besluta antaga följande

Förslag

till

*förordning om ändrad lydelse av punkt 1 av anvisningarna till 49 §
uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)*

Häriigenom förordnas, att punkt 1 av anvisningarna till 49 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 skall erhålla följande ändrade lydelse.

Anvisningar

till 49 §

1. Lokal skattemyndighets beslut i anledning av framställning om anstånd enligt 49 § 1 mom. första stycket skall grundas på det yttrande över framställningen, som det åligger taxeringsintendent att avgiva. Denne skall, därest detta med hänsyn till föreliggande omständigheter är möjligt, i yttrandet tillkännagiva sitt ställningstagande till de över taxeringen anförda besvären. Taxeringsintendenten må tillstyrka framställning om anstånd, förutom då han anser sig böra tillstyrka den skattskyldiges besvär, i fall då besvären avse princip-, tolknings- eller skälighetsfrågor.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkom från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 548.

Beträffande möjligheterna till anstånd med inbetalning av skatt gäller för närvarande jämlikt 49 § 1 mom. uppbördsförordningen att skattskyldig, som anført besvär över taxeringsnämnds, prövningsnämnds eller skattedom-

stols beslut rörande taxering, av lokal skattemyndighet kan beviljas anstånd med inbetalning av skatt på grund av taxeringen, därest vederbörande taxeringsintendent i yttrande över den skattskyldiges framställning om anstånd förklarat sig inte ha något att erinra mot bifall, helt eller delvis, till den skattskyldiges talan. Anstånd må avse skatt till belopp som betingas av taxeringsintendentens yttrande. Jämlikt anvisningarna till nyssnämnda paragraf skall den lokala skattemyndighetens beslut i ärendet grundas på det yttrande över framställningen, som det åligger taxeringsintendenten att avge. Denne skall om möjligt i yttrandet tillkännage sitt ställningstagande till de över taxeringen anförda besvären. Om utredningen av besvärärendet inte är avslutad och om taxeringsintendenten med hänsyn härtill eller av annat skäl inte anser sig kunna göra något uttalande rörande sitt framtida ställningstagande, skall detta meddelas den lokala skattemyndigheten, som i så fall har att avslå framställningen om anstånd med skattens erläggande.

I enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande den 5 juni 1959 har chefen för finansdepartementet tillkallat särskilda sakkunniga för att verkställa utredning av vissa uppbördsfrågor. Av direktiven för utredningen, som antagit benämningen uppbördsutredningen, må här återges följande.

Slutligen torde i detta sammanhang få upptagas frågan om anstånd med inbetalning av skatt, som är beroende av utgången i en taxeringsprocess. Enligt gällande bestämmelser skall ett taxeringsbeslut utan hinder av besvär föranledda debitering av däremot svarande skatt. Anstånd med inbetalningen kan endast erhållas, om vederbörande taxeringsintendent tillstyrkt eller avser att tillstyrka nedsättning i taxeringen. Det har länge stått klart, att denna ordning inte är tillfredsställande, och krav på utvidgade möjligheter till anstånd har rests vid olika tillfällen, bl. a. i motioner inom riksdagen och i en skrivelse från justitieombudsmannen. Även enligt min mening talar vissa skäl för att möjligheterna till anstånd utvidgas. Vid utredningen av denna fråga bör övervägas huruvida icke avgörandet i anståndsfrågor i här avsedda fall lämpligen kan överflyttas till ett judiciellt organ, exempelvis kammarrätten. Såsom förutsättning för en ändring av de nuvarande bestämmelserna på området bör gälla, att statens möjligheter att utfå den genom skatteprocessen slutligen bestämda skatten inte nämnvärt försämrats. En tänkbar utväg härvidlag kan vara, att den skattskyldige ställer säkerhet för skatten. I förordningen om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg har skapats ett system för ställande av säkerhet genom bankgarantier. Ehuru bestämmelserna därom är ganska komplicerade, synes de praktiska erfarenheterna vara goda.

I de förevarande motionerna har erinrats om att departementschefen i proposition nr 100 till 1953 års riksdag, då de nuvarande anståndsbestämmelserna antogs, medgivit att fog fanns för viss kritik mot den valda lösningen. Departementschefen ansåg emellertid att något bättre förslag inte framkommit. Han framhöll vidare att starka skäl talade för ett utbyggande av anstånds- och möjligheterna. Förutsättningen för att anstånd skall kunna medges

är nu i samtliga fall att taxeringsintendenten tillstyrkt eller förklarat sig ämna tillstyrka bifall till besvären helt eller delvis. I andra fall har taxeringsintendenten inte någon möjlighet att tillstyrka anstånd med inbetalning av skatt. En sådan begränsning av taxeringsintendents möjligheter i detta hänseende kan inte enligt motionärernas förmenande vara lämplig. Framför allt där tvisten i skatteprocessen rör en fråga av principiell natur och denna måhända föres upp till avgörande i högsta instans för att prejudikat skall erhållas, medför begränsningen en onödig och ofta obillig belastning på den skattskyldige. Motionärerna anser att taxeringsintendent bör vara oförhindrad att tillstyrka bifall till framställning om anstånd med inbetalning av skatt i fall då princip-, tolknings- eller skälighetsfrågor eller dylikt är föremålet för tvisten i skatteprocessen.

Utskottet. Enligt bestämmelserna i 1953 års uppbördsförordning kan anstånd med inbetalning av skatt medges skattskyldig av lokal skattemyndighet — förutom då den skattskyldiges skattebetalningsförmåga blivit nedsatt på grund av arbetslöshet, sjukdom, militärtjänstgöring eller eljest oförvällat — även i det fall då den skattskyldige anfört besvär över den taxering, på grund av vilken skatten påförts honom. I sistnämnda fall gäller som förutsättning för anstånd att vederbörande taxeringsintendent i yttrande över den skattskyldiges framställning om anstånd förklarat sig inte ha något att erinra mot bifall, helt eller delvis, till den skattskyldiges talan. Anstånd beviljas med det belopp som föranledes av taxeringsintendentens yttrande.

I de förevarande motionerna föreslås att möjligheterna till anstånd vidgas i de fall då den skattskyldige anfört besvär över sin taxering. Motionärerna yrkar sådan ändring av bestämmelserna i ämnet, att anstånd skall kunna medges efter tillstyrkan av taxeringsintendenten, även om denne inte anser sig kunna hemställa om bifall till de av den skattskyldige anförda besvären. I motionerna uttalas bl. a. att en sådan utvidgad möjlighet till anstånd bör kunna användas, då tvisten i skatteprocessen gäller princip-, tolknings- eller skälighetsfrågor.

Utskottet vill erinra om att de nuvarande anståndsbestämmelserna infördes år 1953 såsom en försökslagstiftning. Redan i samband med tillkomsten övervägdes, om man inte borde medge en längre gående rätt till anstånd. Emellertid rådde oklarhet om hur principerna för ett sådant förfarande skulle utformas och hur det tekniskt skulle anordnas.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen har Kungl. Maj:t uppdragit åt uppbördsutredningen att överväga en utsträckning av anstånds möjligheterna. I direktiven uttalas att det länge stått klart att den nuvarande ordningen på förevarande område inte är tillfredsställande samt att vissa skäl talar för att möjligheterna till anstånd utvidgas. Det torde med hänsyn till vad sålunda uttalats i direktiven kunna förväntas att uppbördsutred-

ningen kommer att överväga förslag till lagstiftning i den riktning motionärerna yrkat. Då resultatet av utredningens arbete bör avvaktas, anser sig utskottet inte kunna tillstyrka de förevarande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I:486 av herrar Sveningsson och Schött samt II:548 av herr Nilsson i Svalöv m. fl. angående anstånd med inbetalning av skatt icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 mars 1961

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Einar Eriksson, Jansson, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Oscar Carlsson, Yngve Nilsson, Kronstrand och Torsten Mattsson; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Kollberg, Nilsson i Svalöv, Kärrlander, Engkvist, Magnusson i Borås, Asp, Stenberg, Kristenson i Göteborg och Fälldin.